فعالیت‌های نگارشی

صفحهٔ ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی

دو متن زیر را بخوانید و با ذکر نمونه و دلیل، تفاوت آنها را مشخّص کنید.

الف) «هنگامی که دوستم بهمن می‌خواست برای خرید به مغازه برود، در بین راه، چشمش به یک گواهی‌نامهٔ رانندگی افتاد، کمی مکث کرد و آن را از روی زمین برداشت تا صاحبش را پیدا کند. وقتی به مغازه رسید، موضوع را به مغازه‌دار گفت و از او کمک خواست.

صاحب مغازه گفت: این کاغذ را بردار و چیزی بنویس تا پشت شیشهٔ مغازه بچسبانم و مردم ببینند.

بهمن، کاغذ و قلم را برداشت اما نمی‌دانست چطور شروع کند و چه بنویسید.

مغازه‌دار، متوجّه شد و گفت: پس چرا نمی‌نویسی، پشیمان شدی؟ اینکه کاری ندارد، چه می‌خواستی بگویی؟

بهمن گفت: چیزی نیست آقا! من می‌خواستم بگویم این گواهی‌نامه را پیدا کردم، هر کسی نشانی آن را بگوید، می‌تواند از من دریافت کند.

صاحب مغازه گفت: پس منتظر چه هستی؟ همین حرف‌هایی را که گفتی، بنویس.»

فارسی اوّل راهنمایی، ۱۳۸۵

ب) «پیرمرد خارکن، وقتی داش خارا رو جمع می‌کرد، یهو چشمش به کوزهٔ پر اشرفی افتاد. با خودش گفت: این کوزه باید مال حاکم باشه، پس بهتره اونو ببرم بدم به حاکم تا پاداش خوبی بهم بده. زن خارکن، که دید همسرش خیلی ساده‌دله، شب، اشرفی‌ها رو ورداشت و جاشون کلوخ ریخت. خارکن همین که به قصر رسید، فهمید اشرفی‌ها نیس؛ اما راهِ برگشتی هم نداشت. به حاکم گفت: من یه گاو دارم که شیرش رو با این کلوخ‌ها وزن می‌کنم، برای اینکه کم‌فروشی نکنم، می‌خواستم، کلوخ‌هام رو با وزنهٔ دربار آزمایش کنم و از درستی وزن اونا خیالم راحت بشه. حاکم که از درستکاری خارکن خوشش اومد، یه مشت اشرفی بهش داد.»

زبان فارسی، سال اوّل متوسطه

در متن «الف»، کلمات به‌گونهٔ معیار نوشته شده است، ولی در متن «ب» کلمات شکسته و گفتاری است، مانند داش، یهو، جاشون و اونا.

در متن «الف» فعل‌ها به‌صورت کامل به کار رفته، ولی در متن «ب» فعل‌ها شکسته است، مانند: ورداشت، نیس و راحت بشه.

متن زیر را به زبان فارسی معیار، بازنویسی کنید.

«هروقت می‌شینم به زبان فارسی فکر می‌کنم، فردوسی به یادم میاد و با خود میگم این مرد چقدر بزرگ بود و چه خدمت عظیمی به کشور ایران کرد. زبان فارسی رو، زیر چتر خودش درآورد و همهٔ مردم این سرزمین را و مانند مادر مهربان بود در طول تاریخ برای همه.

زبان فارسی، یه عالمه همراه و همنشین داره در گوشه و کنار ایران و جهان و با همهٔ گویش ها و لهجه‌های ایرانی، همیشه داد و ستد و رفتاری دوستانه داره. فارسی و دیگر زبان‌های ایرانی کلمه‌هایی را به هم قرض می‌دن و از توانایی‌های همدیگه بهره می‌گیرن و این باعث می‌شه هردو طرف، همیشه قوی و پابرجا باشن.

خرید آنلاین در gajmarket.com

غیر از فردوسی، بزرگان دیگه به زبان و فرهنگ کشور ایران یاری رساندن، بوعلی، فارابی، سعدی، مولوی، حافظ، جامی، ملاصدرا، تا زمان ما شهریار، مطهری، حسابی و...، همهٔ این استادان، فرزندان این میهن عزیز هستن که در دامن فرهنگ ایران اسلامی و زبان فارسی، پرورش یافتن.»

هروقت می‌نشینم و به زبان فارسی می‌اندیشم، به یاد فردوسی می‌افتم و با خود می‌گویم که این مرد چقدر بزرگ بود و چه خدمت عظیمی به کشور ایران کرد.

او زبان فارسی و همهٔ مردم این سرزمین را زیر چتر [حمایت] خود آورد و مانند مادری مهربان بود.

زبان فارسی در گوشه و کنار ایران و جهان، همراهان و هم‌نشینان فراوان دارد و همواره با همهٔ گویش‌ها و لهجه‌های ایرانی در دادوستد است و رفتاری دوستانه دارد. زبان فارسی و دیگر زبان‌های ایرانی نیز کلماتی را به‌هم وام می‌دهند و کلماتی را نیز از هم می‌گیرند. این دادوستدهای زبانی باعث توانمند شدن هردو زبان می‌گردد و بقای هردو زبان را تضمین می‌کند. به جز فردوسی، بزرگان دیگری نیز به زبان و فرهنگ کشور ایران یاری رسانده‌اند، بزرگانی چون بوعلی، فارابی، سعدی، مولوی، حافظ، جامی، ملاصدرا و... . در زمان ما نیز بزرگانی چون شهریار، مطهری، حسابی و... پرچم‌دار این افتخارآفرینی بوده‌اند. همهٔ این استادان فرزندان این میهن عزیز هستند که در دامن فرهنگ ایران اسلامی و زبان فارسی پرورش یافته‌اند.

صفحهٔ ۳۴ کتاب درسی

درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

- **مراسم بزرگداشت خانم مرحومه ایرانپور برگزار شد.**

مراسم بزرگداشت خانم مرحوم ایرانپور برگزار شد.

- **در میان زنان شاعره، پروین اعتصامی از همه نام‌آورتر است.**

در میان زنان شاعر، پروین اعتصامی از همه نام‌آورتر است.

خرید آنلاین در gajmarket.com